

سیاست‌گذاری در پرستاری

تدوین و گردآوری

دکتر سیمین جهانی

دانشیار گروه پرستاری دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز

حدیث اشرفی زاده

دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز

مرضیه بیگم بیگدلی شاملو

دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز

و عضو هیأت علمی گروه اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی دزفول

دکتر کوروش زارع

دانشیار گروه پرستاری دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز

انتشارات قلم اعظم

۱۳۹۹

عنوان و نام پدیدآور	سیاست‌گذاری در پرستاری / سیمین جهانی ... و دیگران ویراستار: فاطمه دعایی
مشخصات نشر	خرم‌آباد، قلم اعظم: انتشارات هاویر ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	۱۷۱ ص
شابک	ISBN:978-622- 7508-07-9
وضعیت فهرست‌نویسی	فیفا
یادداشت	نویسندگان سیمین جهانی، حدیث اشرفی‌زاده، مرضیه‌بیگم بیگدلی‌شاملو، کوروش زارع.
یادداشت	کتاب‌نامه
موضوع	پرستاری - ایران
موضوع	Nursing - Iran
موضوع	سیاست پزشکی - ایران
موضوع	Medical policy - Iran
شناسه افزوده	جهانی، سیمین، ۱۳۵۰
رده‌بندی دیوپی	RT ۳۱
رده‌بندی کنگره	۶۱۰ / ۷۳
شماره کتاب‌شناسی ملی	۷۴۳۰۸۲۳

انتشارات قلم اعظم

سیاست‌گذاری در پرستاری

تدوین و گردآوری

دکتر سیمین جهانی (دانشیار گروه پرستاری دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز)
حدیث اشرفی زاده (دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز)
مرضیه بیگم بیگدلی شاملو (دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و عضو هیأت علمی گروه اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی دزفول)
دکتر کوروش زارع (دانشیار گروه پرستاری دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز)

ویراستار: فاطمه دعایی

انتشارات قلم اعظم، همراه: ۰۹۱۶۹۸۰۴۲۷۵ ناشر همکار: انتشارات هاویر ۰۴۰۶ ۰۹۱۶۹۷۰۰۴۰۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، چاپ اول ۱۳۹۹

صفحه‌آرایی و هماهنگی تولید: سیمه اسدزاده، طرح جلد: دلارام پری‌پیکر - چاپ و صحافی: عبدالهی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۰۷-۹

بها: ۴۰۰۰۰ تومان

سیاست‌گذاری در پرستاری در جلسه کمیته تألیف و ترجمه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۷ جهت چاپ مطابق بند ۳ ماده ۷ آیین‌نامه چاپ و انتشارات دانشگاه مورد تأیید قرار گرفت.

مرکز فروش و پخش: خرم‌آباد، خیابان انقلاب، نرسیده به خیابان رازی (جزام سابق) جنب بیمه ما همراه: ۰۹۱۶۹۸۰۴۲۷۵

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار
فصل اول	
مبانی سیاست گذاری	
۱۵	مقدمه
۱۷	واژه های متداول در حوزه سیاست گذاری
۱۷	سیاست
۱۹	سیاست گذاران
۲۰	اشکال مختلف سیاست گذاری
۲۰	سیاست عمومی
۲۱	ویژگی های سیاست عمومی
۲۴	سیاست خصوصی
۲۴	سیاست اجتماعی
۲۵	سیاست سلامت، بهداشت و درمان
۲۷	اشکال اصلی سیاست در حوزه سلامت
۲۸	فلسفه سیاست گذاری
۲۹	فرایند سیاست گذاری
۳۲	مراحل فرایند سیاست گذاری سلامت
۳۳	تحلیل سیاست
۳۴	مداخله سیاسی

۳۶	حوزه و عرصه سیاست
۳۷	حاکمان و برنامه‌های زمانی
۳۷	عوامل موثر بر سیاست‌گذاری
۴۱	فرایند تصمیم‌گیری
۴۲	مدل‌های تصمیم‌گیری
۴۲	انواع تصمیمات
۴۶	به فرایند تصمیم‌گیری وارد شوید
۴۶	سیاست‌گذاری در پرستاری
۵۱	منابع

فصل دوم

سیاست‌گذاری آموزشی

۵۷	سیاست‌گذاری آموزشی
۶۰	عوامل اصلی ضعف‌های موجود در سیاست‌گذاری‌ها
۶۱	موانع تعدیل ضعف‌های سیاست‌گذاری‌های موجود در رشته‌های پرستاری و مامایی
۶۱	پیامدهای ضعف‌های موجود در سیاست‌گذاری‌ها
۶۲	تأثیر منفی ضعف‌های سیاست‌گذاری‌ها بر کیفیت آموزش
۶۳	برنامه‌ریزی آموزشی
۶۳	اجزای سیستم آموزشی
۶۴	مفهوم فرا سیستم آموزشی
۶۵	عوامل مؤثر بر سیاست‌گذاری آموزشی
۶۵	عوامل اقتصادی
۶۷	عوامل اجتماعی
۶۸	عوامل فرهنگی
۶۸	عوامل سیاسی
۷۰	عوامل قانونی
۷۰	عوامل روانشناختی

۷۱	عوامل تکنولوژیک
۷۱	عوامل اعتقادی و آرمانی
۷۲	چارچوب مفهومی تحلیل سیاست
۷۳	تحلیل وضعیت موجود
۷۷	فرآیند شکل‌گیری گزینه‌های سیاستی
۷۹	ارزیابی گزینه‌های سیاستی
۸۳	اتخاذ یک تصمیم سیاستی
۸۴	برنامه‌ریزی برای اجرای سیاست
۸۵	ارزیابی اثرات سیاست
۸۶	چرخه‌های سیاست‌گذاری بعدی
۸۷	موانع سیاست‌گذاری آموزشی در پرستاری
۸۷	منابع

فصل سوم

سیاست‌گذاری مبتنی بر پژوهش

۹۱	مقدمه
۹۳	دلایل عمده وجود سیاست‌گذاری مبتنی بر پژوهش
۹۵	نقش سیاست‌های پژوهشی
۹۵	راهنمای عمل
۹۵	هماهنگ‌کنندگی
۹۶	ارزیابی و کنترل
۹۶	روشن ساختن روح قوانین و مقررات
۹۷	سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد؛ راهی برای پل زدن میان پژوهش و سیاست
۹۷	پویایی سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد
۹۸	تفاوت در هدف سیاست‌گذاران و محققان
۹۹	تفاوت در زبان سیاست‌گذاران و محققان
۹۹	تفاوت در درک سیاست‌گذاران و محققان از زمان

۱۰۰	تفاوت در پاسخگویی و مسئولیت دانشمندان و سیاست‌گذاران
۱۰۰	موانع تعامل پژوهش و سیاست
۱۰۲	ارتباط غیر موثر میان سیاست‌گذار و محقق
۱۰۲	توصیه‌های سیاستی
۱۰۸	منابع

فصل چهارم

سیاست‌گذاری اخلاقی

۱۱۳	مقدمه
۱۱۴	سیاست‌گذاری اخلاقی در پرستاری
۱۱۷	اجزای اصلی اخلاق حرفه‌ای
۱۲۱	کدهای اخلاقی پرستاری
۱۲۱	اخلاق پرستاری
۱۲۲	اهمیت اخلاق پرستاری
۱۲۲	مفاهیم اخلاقی در پرستاری
۱۲۲	ارتباط بستر ارائه مراقبت اخلاقی
۱۲۳	حمایت از حقوق بیمار (patient advocacy)
۱۲۳	پاسخگویی (Accountability)
۱۲۳	همکاری (Cooperation)
۱۲۴	مراقبت (Caring)
۱۲۴	نظریه‌های اخلاقی
۱۲۴	دئونتولوژی
۱۲۵	سودمندگرایی / نتیجه‌گرایی
۱۲۷	تنوری اخلاقی سودمندگرایی
۱۳۰	تنوری اخلاقی حق‌خواهی
۱۳۳	تنوری اخلاقی عرف‌گرایی
۱۳۴	کدهای اخلاقی در ایران

پیشگفتار

پروردگارا ما را از تاریکی‌های فکر و خیال خارج کن و به نور فهم گرامی بدار و درهای رحمت را بر ما بگشای.

به حق مهربانیت ای مهربان‌ترین مهربانان.

امروزه با وضعیت کاملاً متفاوتی در جهان روبه‌رویم؛ زیرا تلاش شتاب‌زده‌ای برای صنعتی‌شدن و توسعه ارتباطات شهری صورت گرفته است که بدون شک تأثیر شگرفی بر سلامت همه انسان‌ها می‌گذارد و مسائل جدیدی را برای آنان به وجود می‌آورد. در این خصوص، نقش سیاست‌گذاران حوزه سلامت نسبت به سایر سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات بسیار مهم‌تر و حساس‌تر است. سیاست‌گذاری در سطح ملی نیز ابعاد بسیار وسیعی دارد و نیازمند نگرشی همه‌جانبه و آینده‌نگر و ترغیب‌کننده برای سازمان‌های زیرمجموعه خود است تا در راستای اجرای سیاست‌ها به اهداف انتخاب‌شده و از پیش تعیین‌شده برسند. یکی از وظایف اصلی کارگزاران و تصمیم‌گیرندگان اصلی نظام سلامت و رهبری و سیاست‌گذاری در نظام سلامت و رشته‌های مرتبط است. کسانی که با دانش و نگرش خود تعیین می‌کنند که چه خدماتی و به چه شکلی و با چه هزینه‌ای در اختیار چه کسانی قرار بگیرد؛ بنابراین یکی از مسئله‌های اصلی حرفه پرستاری در ارتباط با عملکردهای این حرفه، مدیریت و رهبری و سیاست‌گذاری نظام سلامت است. سرفصل سیاست‌گذاری در پرستاری چند سالی هست که به کوریکولوم آموزشی دکتری تخصصی پرستاری اضافه شده است؛ اما منبع کاملی که بتوان به آن رجوع کرد وجود ندارد.